

TAIVALKOSKEN KUNTA

ARVIOINTIKERTOMUS 2025

Taivalkoski

Sisällysluettelo

Johdanto.....	2
Puheenjohtajan katsaus.....	3
Tarkastuslautakunta.....	4
Vuoden 2024 arviointikertomuksesta tehdyt johtopäätökset ja saadut palautteet.....	6
Strategiset tavoitteet 2025	9
Talous 2025	12
Arviointi toimialoittain 2025	14
Kunnanhallitus	14
Sivistyslautakunta	17
Tekninen lautakunta	21
Tytäryhteisöt 2025	23
Kiinteistö Oy Siikataival.....	23
Kiinteistö Oy Koillismaakeskus.....	24
Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit.....	25
Yhteenveto vuoden 2025 arvioinnista.....	27
Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle.....	28

Johdanto

Tämä dokumentti on Taivalkosken arviointikertomus vuodelta 2025.

Vuoden 2025 arvioinnissa käydään läpi strategisten tavoitteiden toteutuminen, keskeiset talousasiat sekä arvioinnit toimialoittain ja tytäryhteisöittäin.

Arviointikertomuksen aluksi on tarkastuslautakunnan puheenjohtajan katsaus, jonka jälkeen on lyhyt esittely tarkastuslautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta.

Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tehdyistä tarkastuslautakunnan havainnoista ja 2024 arviointikertomuksesta saaduista palautteista on yhteenveto ennen vuoden 2025 tavoitteiden arviointia.

Arviointikertomuksen lopussa on tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle.

Puheenjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli kahden valtuuston vuosi, eli vaalivuosi. Valtuuston puheenjohtajistosta, hallitusten, lautakuntakuntien ja muiden luottamustoimipaikkojen jakamisesta päästiin yksimielisyyteen nätisti. Vaalitulosta ja ryhmien tekemiä valintoja kunnioittaen, niin kuin Taivalkoskella on tapana. Tällä valtuustokaudella heti alusta alkaneet valtuuston iltakoulut/valtuustoseminaarit ovat tuoneet keskustelevampaa päätöksentekoa. Tilinpäätös oli 443 tuhatta miinuksella, mutta sen kestäimme 18 miljoonan edellisten vuosien ylijäämän ansiosta.

Asukasluku jatkoi laskuaan, ollen 97 pienempi, kuin edellisen vuoden lopussa. Työttömyysprosentti loppuvuodesta 14,9, kun loppuvuodesta 2024 se oli 17,7. Suunta on oikea, varsinkin, kun työllisyyspalvelut ovat meidän omissa käsissämme. Kuntien välinen nettomuutto Taivalkoskelta -53.

Investointimäärä kasvoi edellisistä vuosista huomattavasti. Päiväkotia, kaukalon kattaminen ja huoltorakennus toivat vilinää ja vilskettä Urheilutien seudulle. Lisäksi Keskon uuden marketin rakentaminen keskustassa.

Pohteen ja kunnan väliset vuokraneuvottelut ovat osoittautuneen vaikeiksi. Kaikki vaihtoehdot eivät "passaa" Pohteelle, ja ovat vailla lyhyitä vuokrasopimuksia. Onko tämä lopun alkua? Pompottelevat asioissa päätösvastuuta päälliköltä toiselle.

Työntekijöiden sairauspoissaolot ovat pysyneet aikaisemman vuoden tasolla. Työtapaturmien määrä on kohtuullinen, joskin nollaa kannatta aina tavoitella.

Jokijärven kyläseuran aktiivin aikanaan käyttämä sanonta ei päde Pohteen kohdalla;

"Tunne arvosi, mutta anna arvo toisellekin."

Pasi Kivimäki

Tarkastuslautakunnan pj.

Tarkastuslautakunta

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, ja huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Lautakunnan tehtävänä on valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunta on työskennellyt vuoden 2025 työohjelman pohjalta, tutustunut hallintokuntien ja palvelualueiden toimintaan, kuullut johtavia viranhaltijoita ja asiantuntijoita, perehtynyt toimielinten pöytäkirjoihin ja hoitanut sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden. Tarkastuslautakunta arvioi vuoden 2025 talousarviossa ja kuntastrategiassa asetettujen valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista saatujen selvitysten, vuoden 2025 toimintakertomuksen sekä muun aineiston perusteella.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.1.-31.5.2025

Tarkastuslautakunnan jäsenet

Kivimäki Pasi	puheenjohtaja
Turpeinen Vesa	varapuheenjohtaja
Pyttynen Tuula	jäsen
Buller Osmo	jäsen
Tiihonen Outi	jäsen

Hlökoht. varajäsenet

Härkönen Leena
Ihme Maaret
Koskikangas Kati
Kortetjärvi Urpo
Tyni Ossi V.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.6.2025-31.12.2025

Tarkastuslautakunnan jäsenet

Kivimäki Pasi	puheenjohtaja
Hietala Heli	varapuheenjohtaja
Käsmä Paavo	jäsen
Kivelä Aira	jäsen
Lohilahti Anu	jäsen

Hlökoht. varajäsenet

Härkönen Leena
Pyttynen Tuula
Tyni Matti
Virkkunen Juha
Turpeinen Aune

Kunnan tilintarkastusyhteisöksi tilikaudelle 2025 on valittu Oy KPMG Ab, ja vastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT, JHT Matti Keskitalo. Tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (*tilivelvollinen*) myöntää vastuuvapaus. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on viedä valtuustolle ehdotus tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Vuoden 2024 arviointikertomuksesta tehdyt johtopäätökset ja saadut palautteet

Kunnanhallitus

Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta on tehnyt johtopäätöksen sopimukseen liittyen, että ne tulee allekirjoittaa ja hoitaa velvoitteiden osalta käytäntöön ajallaan sekä valvoa tarjouspyyntöihin liittyvien asiakokonaisuuksien toteutuvan. Tarkastuslautakunta ehdotti, että kunnassa tehtäisiin vuosittain henkilöstökertomus, ja että työhyvinvointimittausten tuloksia esiteltäisiin päätöstoimielimille. Kunnan taloudesta todettiin, että se on kyseisellä hetkellä kunnossa. Strategisten tavoitteiden osalta tarkastuslautakunnan johtopäätös oli, että tietojen etsiminen tavoitteiden toteutumisesta oli toisin paikoin haastavaa. Tavoitteiden toteutumisen arviointiin tarkastuslautakunta on ehdottanut, että talousarvion ja toimintakertomuksen valmistelussa ja ohjeistuksessa kiinnitetään huomiota, että tavoitteet ja niihin liittyvät mittarit kuvataan talousarviossa ja toimintakertomuksessa yhdenmukaisesti.

Kunnanhallituksen palaute:

Kunnanhallitus on kertonut antamassaan palautteessa, että kokee tarkastuslautakunnan edellisen vuoden (2023) arvioinnin johtopäätökset ja palauteosion arviointikertomuksessa irralliseksi, ja arviointi olisi pitänyt tehdä tiiviimmin. Strategisten tavoitteiden arviointiin liittyen on palautteessa todettu, että ”etenkin vaikeaksi koettujen tavoitteiden arvioinnin osalta toivoisimme, että tarkastuslautakunta kävisi keskustelua viranhaltijoiden tai lautakuntien kanssa.”

Työhyvinvointikyselyiden tuloksista on palautteessa kerrottu, että työhyvinvointikyselyt käydään läpi yksiköittäin, ja niiden tuloksia käytetään sisäisen toiminnan kehittämiseen. QWL-kyselyn tuloksia on käsitelty valtuuston iltakoulussa toukokuussa.

Päätösten vaikutusten arvioinnista ja osallistavasta budjetoinnista kunnanhallitus on antanut palautetta, että vuonna 2024 ei toteutettu osallistavaa budjetointia, vaan osallistavan budjetoinnin kysely. Päätösten vaikutusten arviointia on tehty ja esitelty iltakouluissa. Henkilöstökertomuksen laatimiseen liittyen on tehty jo selvityksiä.

Tavoitteiden ja mittareiden asettamisesta on palautteessa todettu, että johtuen kunnan monipuolisesta toiminnasta ja laajasta tehtäväkentästä sekä käytettyyn järjestelmään liittyen tavoitteiden ja mittareiden asettaminen on haastavaa.

Sivistyslautakunta

Vuoden 2024 arvioinnissa todettiin, että sivistystoimen yksiköille on ollut ominaista keskinäinen, toimialojen välinen sekä yli kunnan rajojen toimiva yhteistyö sekä verkostoituminen, jopa kansainvälisesti. Toiminta on ollut laadukasta ja tuottanut hyviä tuloksia, jolla on suuri merkitys positiivisen kuvan luomiseksi Taivalkosken kunnasta ja kunnan vetovoimaisuuden vahvistamiseksi. Tämä tulee muistaa jatkossa, vaikka kuntatalous joutuu vastaamaan yhä vaikeampiin haasteisiin.

Sivistyslautakunnan palaute:

Sivistyslautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa annetusta palautteesta sekä erityisestä tunnustuksesta laajasta ja monipuolisesta yhteistyön tekemisestä ja kansalaisopiston tuloksellisesta toiminnasta. Haluamme jatkossakin sitoutua toteuttamaan laadukkaita palveluita ja tapahtumia taivalkoskelaisille sekä paikkakunnalla vieraileville tapahtumakävijöille ja matkailijoille. Teemme osaltamme parhaamme kunnan pito-, veto- ja paluuvoiman edistämiseksi. Tuloksellinen ja laadukas toiminnan järjestäminen edellyttää riittäviä resursseja ja niiden tarkoituksenmukaista hyödyntämistä. Toimintamme perustuu yhteistyöhön, jonka tukemana pyrimme kehittämään jatkossakin toimintaamme. Tulevan sivistystoimen strategian tavoite on, että Taivalkoskella on jokaisen hyvä kasvaa, oppia ja harrastaa.

Tekninen lautakunta

Kunnan kiinteistöt muodostavat merkittävän osan kunnan kiinteästä omaisuudesta, niinpä tämän omaisuuserän korjaamiseen, hoitoon ja huoltoon tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota, ettei korjausvelka, joka on miljoonamääräinen, ei ainakaan kasva. Vuosittain tehtävät kiinteistökohtaiset tarkastukset ja käyttäjäpalautteet sekä "kiinteistöhuoltokirjan" käyttö apuvälineenä, auttavat tekemään pienet mutta välttämättömät korjaustoimenpiteet ajallaan.

Teknisen lautakunnan palaute:

Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön kunnan kiinteistöissä. Kiinteistöihin on tehty myös työ-
määrämitoitukset, joka pohjalta on pyritty optimoimaan työntekijäresursseja. Sähköisen huolto-

ohjelman sekä käyttäjäpalautteiden perusteella tehdään tarvittavia toimenpiteitä kiinteistöissä, jolloin tarvittavat korjaustoimenpiteet tulee toteutettua ajallaan.

Vuosittain päivitettävää Taivalkosken kunnan toimitilaohjelmaa toteutetaan suunnitelmien mukaisesti. Perusparannuksiin varatuista vuosittaisista määrärahoista tehdään vuoden alussa kirjalliset toimenpidesuunnitelmat, joiden toteutumista seurataan säännöllisesti vuoden mittaan. Rakennukset, joille ei ole ollut kunnalla käyttöä, on joko myyty tai purettu. Uudisrakennushankkeista suurimpana on käynnistynyt uuden päiväkodin rakentaminen, jonka on tavoitteena valmistua keväällä 2026. Muilta osin Teknisellä johtajalla/toimialajohtajalla ei ole kommentoitavaa arviointikertomukseen 2024.

Tytäryhteisöt

Vuoden 2024 arviointikertomuksen mukaan osakeyhtiöiden hallituksia valittaessa on syytä huomioida, että valittavilla henkilöillä on aitoa kiinnostusta, perehtyneisyyttä ja asiantuntijuutta asiaan. Hallitusten toimikauden alussa niiden jäsenille on syytä järjestää perehdytys osakeyhtiölakiin. Kuntalain 410/2015 § 47 mukaan ”omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.”

Tytäryhteisöjen palautteet:

Kiinteistö Oy Siikataival kertoo palautteessaan, että arviointikertomus pitää paikkansa eikä yhtiöllä ole huomautettavaa siitä.

Kiinteistö Oy Koillismaakeskus on kirjoittanut palautteeseen, että KOY Koillismaakeskuksella ei ole kommentoitavaa arviointikertomukseen 2024. Palaute arviointikertomuksineen viedään tiedoksi yhtiön hallitukselle.

KOY Taivalkosken Hallit ilmaisee palautteessaan, että KOY Taivalkosken Hallit hallituksen jäsenille tullaan tarjoamaan mahdollisuus osallistua verkkokoulutuksiin, missä käsitellään kuntaomisteisen yhtiön hallituksen jäsenenä toimimista sekä osakeyhtiölakia. Muilta osin hallituksen puheenjohtajalla ei ole kommentoitavaa arviointikertomukseen 2024. Palaute arviointikertomuksineen 2024 viedään tiedoksi yhtiön hallitukselle.

Strategiset tavoitteet 2025

Kuntastrategia määrittää kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet. Sen tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta, tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Valtuusto ohjaa kuntastrategian toteuttamista talousarviossa asettamillaan sitovilla tavoitteilla.

Talousarvion 2025 sitovien tavoitteiden toteutumista on arvioitu värikoodein:

- tavoite on saavutettu (vihreä)
- tavoitetta ei ole saavutettu (punainen)
- tavoite on osittain saavutettu (keltainen)
- tavoitetta ei voitu arvioida (valkea)

YHTEISTYÖ: VAHVA LUOTTAMUS, OSAAMINEN JA VERKOSTOT		
TALOUSARVION STRATEGINEN TAVOITE	ARVIO	KOMMENTTI
Olemme poikkeuksellisen hyvä, aikaansaava ja lisäarvoa tuottava verkostokumppani	●	Tavoitteet saavutettu osittain.
Päätösten vaikutusten arviointi & osallistava budjetointi	●	Tavoitteet saavutettu osittain.
Työn imussa ja työhyvinvoinnissa olemme kuntien parhaimmistoa	●	Kyselyiden tulokset ja kehittämis ehdotukset puuttuvat.
Uudistamme osaamista	●	

IHMISET: KOKONAISVALTAINEN HYVINVOINTI		
TALOUSARVION SITOVA TAVOITE	ARVIO	KOMMENTTI
Erinomaiset mahdollisuudet vaikuttaa ja osallistua	●	Kyselyiden tuloksia ei ole julkaistu.
Meillä on työtä tarjolla ja houkuttelevia tapahtumia ympäri vuoden		Tavoitteita ja mittareita tulee täsmentää.
Taivalkoskelaiset liikkuvat enemmän ja voivat paremmin	●	Vaiheessa.
Tarjoamme monipuolisesti kohtaamispaikkoja	●	Vaiheessa.

ASUMINEN: LAADUKAS JA TURVALLINEN ARKI		
TALOUSARVION SITOVA TAVOITE	ARVIO	KOMMENTTI
4000 asukasta = 50 asukasta lisää/vuosi	●	Kunnan väkimäärä on vähentynyt.
Tarjoamme viihtyisiä ja houkuttelevia tontteja	●	Vaiheessa.
Toimitilaohjelma toteutettu	●	
Vahva arjen turvallisuuden kokemus.	●	
Varhaiskasvatuksessa on erinomaiset tilat ja ympäristöt	●	Vaiheessa.

TALOUS: ELINVOIMAA RAKENTAVA TALOUS		
TALOUSARVION SITOVA TAVOITE	ARVIO	KOMMENTTI
Työllisten määrän vahva kehitys työssäkäyntialueella	●	
Työttömyysaste < 10 %	●	Toimenpiteistä huolimatta tavoitteeseen ei ole päästy.
Ulkopuolisen hankerahoituksen määrä kasvaa selkeästi.		Hankerahoituksen määrät eivät selviä. Vuosikate ei kata poistoja tilikaudella.
Voimistuva yrittäjyys: uudet yritykset/vuosi määritellään talousarviossa & yritysten verkottuminen	●	Mittareiden selkeyttäminen erityisesti Taivalkosken kunnan osalta tarpeen.
Yrityskylä Oy perustettu	●	Vaiheessa.

TEKNOLOGIA: REILU JA ROHKEASTI HYÖDYNTÄVÄ		
TALOUSARVION SITOVA TAVOITE	ARVIO	KOMMENTTI
Digitaalisuus ulottuu kaikkiin palveluihimme	●	Vaiheessa.
Digitaitojen nosto kaikenikäisille	●	Vaiheessa.
Erinomaiset tietoliikenneyhteydet ulottuvat kaikkialle	●	Katvealueita on.
Paikkariippumaton työ ja opiskelu ovat arkipäivää	●	Ristiriita tavoitteen ja tuloksen välillä.
Teollisuuskylä energiaomavarainen	●	Ristiriita tavoitteen ja tuloksen välillä.

Tarkastuslautakunnan johtopäätöksiä:

Hankkeista, joissa kunta on mukana, olisi hyvä jakaa tietoa ja näkyvyyttä. Voimassa olevista hankkeista, niiden tavoitteista ja tuloksista voisi olla esimerkiksi oma verkkosivu, jossa tietoa olisi saatavilla.

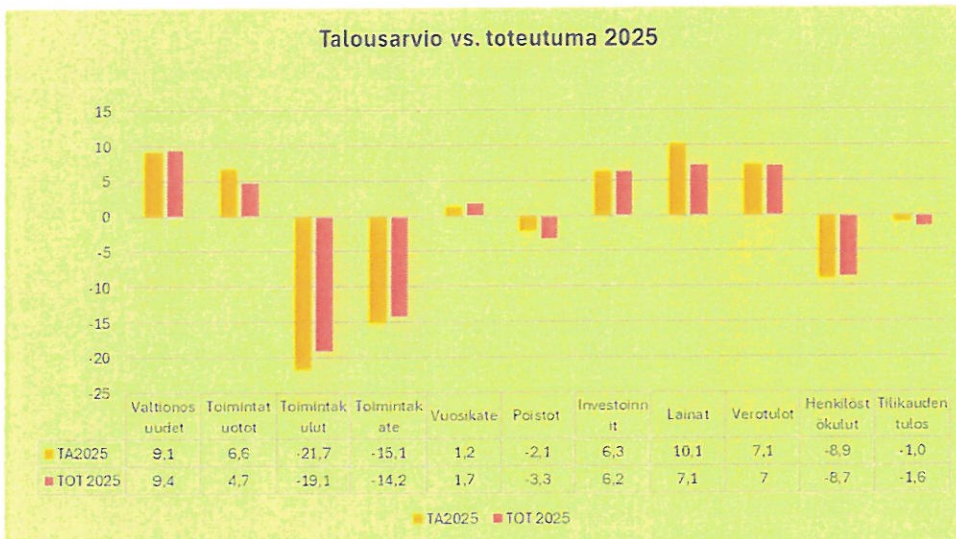
Tavoitteita ja niihin liittyviä mittareita tulee selkeyttää.

Talous 2025

Kuntalain 110 § (410/2015) mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Valtuusto hyväksyi 18.12.2024 talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman 2026–2027.

Taivalkosken kunnan 2025 tilikauden tulos oli -1. 632 M €. Tilikauden alijäämäksi muodostui tilinpäätössiirtojen jälkeen -0,4 M €.

Verotulot toteutuivat lähes arvioidusti ja valtionosuudet 0,3 M € arvioitua suurempana. Henkilöstökulut ovat toteutuneet lähes arvioidusti, hieman edellisvuotta suurempina. Toimintatuotot toteutuivat 0,8 M € pienempänä kuin edellisenä vuotena 2024. Kunnan lainamäärä on noussut 7,1 M euroon, ja lainamäärä on 2000 €/asukas. Vuosikate vuonna 2025 oli 1,7 M €, joka on toteutunut 0,5 prosenttiyksikköä arvioitua suurempana. Poistot ovat toteutuneet noin 50 % arvioitua suurempina. Lisäpoistoja Soten ja Pelan rakennuksista tehtiin yhteensä 1,5 M €.

Taulukko1: Vuoden 2025 talousarviotavoitteiden toteutuminen.

Kunnan takausvastuut vuonna 2025 olivat yhteensä **7,3 miljoonaa euroa**, mikä on 1,1 M € vähemmän kuin vuonna 2024. Takausvastuiden kehitys vuosina 2021–2025 on kuvattu taulukossa 2. Takausvastuiden määrät 2025 yhtiöittäin ovat: Kairan Kuitu 2,86 M €, KOY Siikataival 2 M €, Naturpolis Oy 300000 €, KOY Koillismaakeskus 180000 €, KOY Taivalkosken Hallit 850000 € ja Taivalkosken Vanhustentaloyhdistys ry 1,06 M €.

Taulukko 2: Kunnan takausvastuut vuosina 2021–2025.

Käyttöomaisuuden hallintaa on hyvä jatkaa ja kehittää toimitilaohjelman toteuttamisella taloudellisesti kestävästi ja suunnitellulla tavalla. Investointeihin liittyviä (kuten käyttämättömien ja elinkaarensa päässä olevien myynti ja/tai purku) voisi edistää kehittävään suuntaan, josta ilmenee helposti toimenpiteen tulosvaikutukset kuntatalouteen sekä toteuttamis- että tulevana vuosina.

Tarkastuslautakunnan johtopäätöksiä:

Tilikauden alijäämä oli -443 T€. Talousarvio + muutokset olivat - 2 612 T€. Toteuman ja talousarvion ero oli 2 169 T€. Merkittävimmät poikkeamien syyt olivat toimintakulujen alitus 579 T € ja varausten vähennys 1 179 T €. Tilikausi oli alijäämäinen, joten talouden tasapainottamistoimenpiteitä tulee jatkaa. Vuosikate 1 728 T € ei riitä kattamaan poistoja 3 360 T €.

Kiinnittämällä huomioita talousarviosuunnitteluun kunta voi välttyä miljoonaluokan talousarviopoikkeamilta. Talouden tasapainottamistoimenpiteissä merkittävimpiin talousarvion eriin kuten henkilöstökuluihin ja käyttöomaisuuden hallintaan olisi hyvä kiinnittää huomiota.

Investointien jälkiseurannan varmistamiseksi ja avoimuuden lisäämiseksi tarkastuslautakunta suosittelee kunnanhallitusta tuomaan valtuustolle tiedoksi merkittävien toteutuneiden aktivoitujen investointien toteumat, poistosuunnitelmat ja poikkeamat hyväksyttiin investointiesitykseen sekä toteutuneen investoinnin tulosvaikutukset kuntatalouteen.

Arviointi toimialoittain 2025

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta, ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallituksen tehtävään kuuluu valvoa kunnan etuja, vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta sekä kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluvat keskushallinto, toimikunnat, elinkeino- ja maaseutuasiat, asiointipiste, työllisyys-, hallinto-, talous-, henkilöstö- ja ICT-palvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminta sekä kotouttamisen ja eläinlääkintähuoltoon liittyvät tehtävät.

Vuoden 2025 aikana on toteutettu voimassa olevaa kuntastrategiaa ja työllisyyspalveluiden siirto kunnan omaksi toiminnaksi on toteutunut. Työttömyysaste oli vuoden 2025 lopulla 14,9 %, joka on - 2,8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisenä vuotena 2024. Vuoden aikana on perustettu paikkakunnalle viisitoista uutta yritystä. Yhteistyötä yrityskentän kanssa on kehitetty ja toteutettu vierailuja paikallisissa yrityksissä.

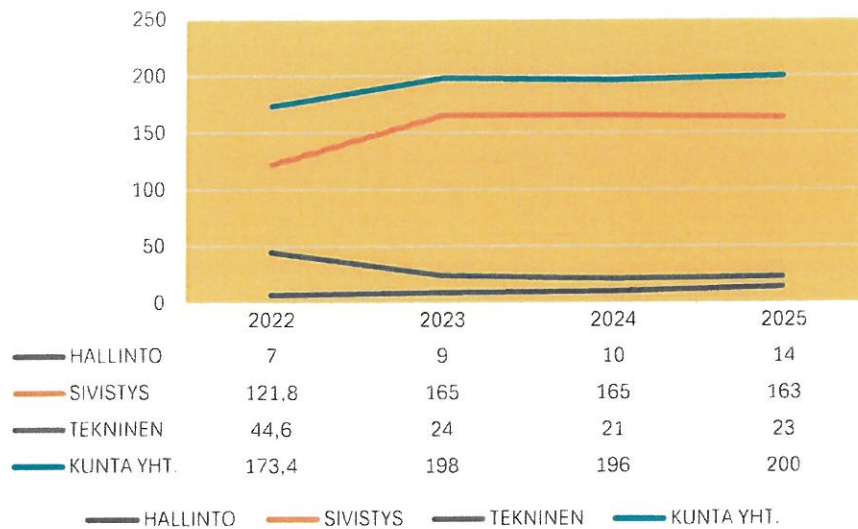
Asumiseen liittyen uudisrakentajien ja ulkopuolisten rahoittajien etsimisen asian on aloittamatta. Muiden pääasiallisten tavoitteiden toteutumista on selvitetty arviointikertomuksen strategiset tavoitteet -osiossa.

Maaseutupalveluiden toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet maaseutuviranomaistehtävien osalta Ruokaviraston tukihallinnonohjeistuksen ja aikataulujen mukaisesti. Maatalouden kehittämishanke Kestävästi kehittyvät maatilat, joka keskittyy maatilojen kehittämiseen ja neuvontaa, jatkuu 28.2.2027 saakka.

Henkilöstön määrä ja hyvinvointi

Kunnanhallitus edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta. Vuonna 2025 henkilöstön määrä oli 200, joista 111 oli vakinaisia ja 89 määräaikaista. Henkilötyövuosien määrä on 158,21. Henkilöstön määrä on pysynyt lähes samalla tasolla vuosina 2023–2025.

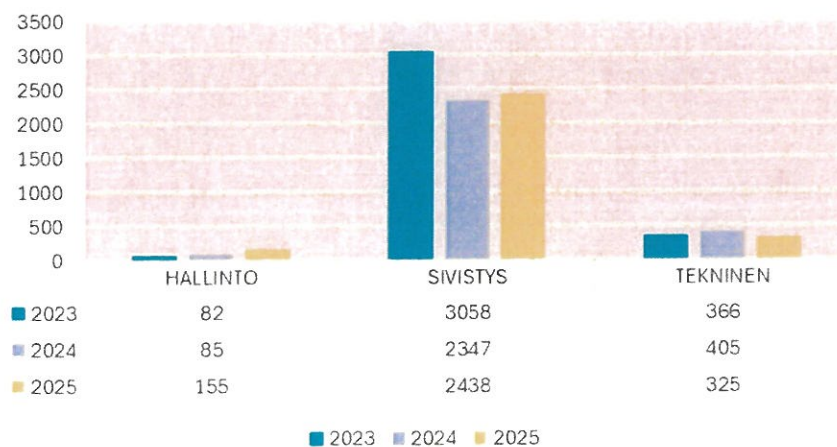
Henkilöstön määrän kehitys 2022 - 2025

Taulukko 3: Henkilöstön määrä kunnassa 2022–2025.

Sairauspoissaolojen määrä vuonna 2025 oli 2918 kalenteripäivää. Edelliseen vuoteen (2024) verrattuna sairauspoissaolojen kokonaismäärä kasvoi 81 kalenteripäivää eli 3 %. Hallinto- palveluiden sairauspoissaolot kasvoivat edellisestä vuodesta 70 työpäivää eli 182 %, sivistystoimen 91 työpäivää ja teknisen toimen vähenivät 80 työpäivää.

Sairauspoissaolot 2023-2025

Taulukko 4: Sairauspoissaolojen määrä vuosilta 2023–2025.

Henkilöstökuluissa sairauspoissaolojen suuri määrä 2918 p vastaa vuositasolla noin 14 henkilötyövuotta, noin 8,6 % maksetuista palkoista ja on summaltaan noin 800 T €.

Tarkastuslautakunnan johtopäätöksiä:

Henkilöstöjohtamisella ja työhyvinvointiohjelman toteuttamisella voitaisiin vaikuttaa työhyvinvointiin ja sitä kautta sairauspoissaoloihin. Tällä tavoin kunnassa voitaisiin saada merkittäviä kustannussäästöjä.

Sivistyslautakunta

Sivistyspalveluiden toiminta on vuonna 2025 pääsääntöisesti seurannut suunniteltuja toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Sivistyspalvelut ovat keskeinen toteuttaja kunnan hyvinvointipalveluissa, jotka ovat seuraavat:

- Tietoon, tutkimukseen ja strategiaan tavoitteisiin perustuvan toiminnan suunnittelu ja toteutus.
- Kohde- ja sidosryhmiä osallistavan toiminnan suunnittelu ja toteutus.
- Yhteisölliset ja yksilölliset tavoitteet huomioiva sivistystoimen henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen. Henkilöstön jaksamisen apuna on ollut kunnan hyvinvointiohjelma.
- Ennakoiva toiminta, prosessien tunnistaminen sekä tarvittavien resurssien arviointi ja kohdentaminen.
- Toimintaympäristön muutoksiin vastaaminen yhteistyöverkostoja kehittämällä ja hanke-rahoituksia hakemalla.
- Digitaalisten toimintaympäristöjen kehittäminen.
- Toiminnan näkyvämmäksi tekeminen sekä toimialan viestinnän täsmentäminen ja yhdenmukaistaminen erityisesti digitaalisissa toimintaympäristöissä.

Keskeinen sivistyspalveluiden toimintaympäristöön vaikuttava tekijä on väestörakenteen muutos, mikä näkyy erityisesti alhaisena syntyvyytenä, oppilasmäärän vähenemisenä ja ikääntyvien määrän kasvuna. Muutosta seurataan ja siihen varaudutaan ennakoivasti henkilöstösuunnittelussa.

Peruskoulun opetussuunnitelmien uudistumisen vuoksi on muutettu osin toiminta- ja arviointikulttuuria uusien tavoitteiden mukaiseksi. Mobiililaitteiden ja sähköisten materiaalien käyttöä on jatkettu opetustyössä.

Lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä on tuettu monipuolisesti eri keinoin, osallistumalla eri tutkimuksiin, harrastuksiin myös kansainvälisesti. Kansainvälisen TIMMS-tutkimuksen tulokset olivat erinomaisia 4. luokalla. MOVE-mittaukset tehtiin 5. ja 8. luokkalaisille.

Taivalkosken lukio on verkostoitunut ja moderneja opetusmenetelmiä ja tietoliikenneyhteyksiä käyttävä sekä kansainvälisiä yhteyksiä ja toisen asteen yhteistyötä hyödyntävä oppilaitos. Opiskelijoiden osallisuutta ja hyvinvointia on tuettu moniammatillisesti kansainväliset opiskelijat

huomioiden. Opiskelijoita vuodenvaihteessa on ollut 55, joista 12 ulkomaalaista. Syksystä 2026 alkaen uusia kansainvälisiä opiskelijoita ei liene tulossa lukioon korkean lukukausimaksun takia.

Aikuiskoulutus (Kansalaisopisto)

Kansalaisopisto on keskeinen osa kunnan elinvoimaa. Opisto tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen ja vahvistaa sosiaalista osallisuutta matalan kynnyksen periaatteella; kurssit ovat edullisia ja helposti saavutettavia ja ne ovat avoimia kaikille.

Taivalkosken kunta myönsi kansalaisopistolle 15 000 euroa lapsille ja nuorille kohdennettuna. Opisto antoi alle 29-vuotiaille nuorille ja lapsille opintosetelin kansalaisopiston kursseille osallistumiseen. Kohderyhmälle järjestettiin myös maksuttomia kursseja. Tämä nosti alle 29-vuotiaiden määrää 77 henkilöllä verrattuna edelliseen vuoteen. Näin ollen opiskelijamäärä kasvoi 102 henkilöön verrattuna edelliseen vuoteen.

Yhteistyötä on tehty Taivalkosken näyttämön, Kuusamon - Posion-kansalaisopistojen ja monen muun opiston kanssa. Kansainvälistyminen on myös hyvässä vauhdissa. Toiminnoille on haettu ja saatu avustuksia, mikä on mahdollistanut alennuksia kurssimaksuihin erityisryhmille. Kursseja markkinoidaan aktiivisesti eri medioissa. Opisto ei enää tehnyt paperista opinto-ohjelmaa lukuvuodelle 2025–2026.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjaston toiminnan tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja osallistumismahdollisuuksia sekä tukea lasten, nuorten ja aikuisten luku- ja digitaitoja toimien yhdessä muiden sivistystoimen toimialojen kanssa. Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kirjastot liittyivät kuntien yhteiseen e-kirjastoon 1.1.2025. Valta-kunnallinen e-kirjasto tarjoaa kaikille suomalaisille yhtäläisen mahdollisuuden kirjastojen digitaalisten aineistojen käyttöön.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle, kokemiselle ja jakamiselle. Kulttuuripalvelut vastaavat Päätaloviikon ja Naperoviikon kokonaistoteutumisesta ja näiden lisäksi järjestää muita kulttuuritapahtumia. Tapahtumia toteutettiin yhteensä 117. Kulttuuripalvelut osallistuvat omalta osaltaan kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamiseen yhteistyössä koulujen kanssa. Yhteistyö on saumatonta koko sivistystoimen kanssa. Paikallista yhteistyötä on tehty seurakunnan, yrittäjien ja eri yhdistysten kanssa ja on oltu aktiivisesti mukana

Oulu 2026–kulttuuripääkaupunkitoiminnassa. Yhteistyötä on aloitettu Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kuntien ja kulttuurialan toimijoiden kanssa.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikuntatoimi tuottaa, mahdollistaa ja kehittää liikuntapalveluja. Yhteistyötä on tehty kunnan urheiluseurojen kanssa, järjestetty erilaisia liikuntatapahtumia ja kilpailuja. Koululaisille järjestettiin kilpailuja eri lajeissa sekä Koillismaahan koulujen väliset kilpailut. Saadulla Liikunnan harrastamisen malli –hankerahan tarkoituksena on löytää keinoja lasten- ja nuorten liikkumista ohjatussa ryhmässä.

Kuntalaisille tärkeä liikuntapaikka uimahalli oli kuukausia kiinni. Koululaisten uimaopetusta pystyttiin järjestämään suunnitellusti. Liikuntapalvelut on vastannut tapahtumista Palava koski ja Taivalvaaran Uusivuosi. Lisäksi on osallistuttu matkamesseille Helsingissä ja erämessuille Oulussa.

Nuorisotyön perustehtävä on tukea lasten ja nuorten kasvua, kehitystä sekä osallisuutta vapaa-ajalla. Tuetaan valmiuksia vastuunottoon ja tulevaisuuden rakentamiseen sekä ehkäisemään syrjäytymistä. Työtä tehdään monipuolisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa mm. koulujen, kunnan eri yksiköiden, ja viranomaisten, seurakunnan sekä muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Taivalkosken kunta varasi vuodelle 2025 osallistavaan budjetointiin 10 000 euroa. Rahaa jaettiin 4 000 euroa perheretkeen 29-30.11.2025 alakouluikäisille ja heidän perheilleen sekä nuorten tapahtumaan 6 000 euroa Maagiset bileet, joka toteutettiin yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa.

Koulunuorisotyöhön on saatu valtionavustusta 33 000 euroa, jonka avulla työntekijä aloitti työskentelyn elokuussa. Avustuksen myötä aloitettiin koulunuorisotyön mallin suunnittelemisen Taivalkoskelle. Koulunuorisotyöntekijä työskentelee yläkoulu- lukioikäisten kanssa koulupäivien aikana.

Lukion asuntola muutti elokuussa 2025 uusiin tiloihin ammattikoulun entiseen asuntolaan. Nuorisotyö jalkautui torstai-iltasin asuntolalle pitäen erilaisia toiminnallisia iltoja. Yksilövalmennusta nuoret saivat tarpeen mukaan, vähintään kerran viikossa. Toiminta nuorten kanssa tapahtuu ryhmissä ja erilaisissa työpajoissa. Kuusamon nuorisotoiminnan kanssa tiivistettiin yhteistyötä vieraillemalla heidän luonaan, osallistumalla heidän teemoihinsa nuorisotilalla.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen perustehtävä on tarjota lapsille hoitopaikat sekä toteuttaa valtakunnallisen varhaiskasvatuksen mukaista suunnitelmallista ja tavoitteellista laadukasta varhaiskasvatusta. Toiminta tapahtuu neljässä eri osoitteessa. Lapsimäärä vaihteli jonkin verran vuoden aikana, ollen vuoden alussa 107, koulujen alkaessa 97 ja vuoden lopussa 107 lasta.

Yhteistyö Pohteen kanssa on ollut sujuvaa ja tarkoituksen mukaista. Perhekeskustoimintaa kehitetään yhteistyössä Pohteen, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Toiminnan avulla saadaan tietoa yhteisen keskustelun ja päätöksenteon tueksi. Varsinainen toiminta käynnistyy vuoden 2026 aikana. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja aloitti työnsä 1.8.2025. Yhteistyö neuvolan kanssa on jatkunut toimivana. Vapaa-aikatoimi on tehnyt tiivistä yhteistyötä lasten liikunnan osalta. Uuden päiväkodin rakentaminen on edennyt suunnitelman mukaisesti ja henkilöstö on saanut olla mukana suunnittelupalavereissa ja pystyi tuomaan esiin omat toiveet ja tarpeet. Yhteistyö teknisen toimen kanssa päiväkotirakennushankkeen ajan on ollut tiivistä. Syksyllä aloitettiin ostopalveluna muutosvalmennus koko henkilökunnalle. Työterveyden kanssa on käynnistetty terveystarkastuksia niiden osalta, joilla edellistä tarkastuksesta on kulunut viisi vuotta.

Sivistystoimen säästö talousarvioon verrattuna oli reilut 450 000 euroa jakaantuen eri yksiköiden kesken. Virkoja on saatu täytettyä viiveellä, ja joitakin hankkeita jäänyt toteutumatta tai hankittu edullisemmin. Koko toiminta on kuitenkin ollut erittäin harkittua ja laadukasta.

Tarkastuslautakunnan johtopäätöksiä:

Toiminta sivistyspalveluissa on ollut laadukasta ja harkittua.

Vuoden 2025 toimintakulut olivat lähes edellisvuoden tasolla, mutta alittivat talousarvion 0,5 M €. Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään huomiota talouden tasapainottamissuunnitelmaan talousarviota laadittaessa, jotta talousarvio ei ylibudjetoituisi toimintakulujen osalta.

Tekninen lautakunta

Tekniselle toimialalle kuuluu laaja-alainen tehtäväkenttä, joka on hoidettu hyvin. Teknisen toimialan tehtävät käsittävät muun muassa yhteiskuntatekniset palvelut, kunnan kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpito, maa- ja metsätilojen hoitaminen sekä turvallisen ja viihtyisän elinympäristön toteuttaminen. Teknisen lautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat myös kauko-lämpölaitostoiminta, taajaman vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kunnan alueen vesihuollon kehittäminen, jätehuollon järjestäminen, puistojen ja yleisten alueiden sekä ympäristön huolto, maankäytön suunnittelu ja kaavoituksen valmistelut, liikuntapaikat ja reitistöt.

Teknisen lautakunnan tavoitteena vuodelle 2025 oli työhyvinvointikyselyn toteuttaminen, mikä tavoite on toteutunut. Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen ei kerro hyvinvointikyselyn tulosta eli koetun hyvinvoinnin tasoa. Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tavoitteena oli liikkuva ja urheileva Taivalkoski, jonka tavoite on toteutunut yhteistyöpalavereiden pitämisellä.

Kiinteistöjen osalta on ollut tavoitteena huolehtia, että kunnan toiminnoissa olevat tilat ovat turvalliset ja terveelliset. Moniammatillinen sisäilmatyöryhmä on tarvittaessa käynnistänyt tutkimuksia, korjaustoimenpiteitä ja etsinyt väliaikaisia työskentelytiloja. Toiminnallisesti kiinteistöjen osalla on uuden päiväkodin rakennushanke kilpailutettu ja käynnistetty vuonna 2025. Kiinteistöjen toimitilaohjelmaa päivitetty vuoden 2025 aikana, katselmuksen sekä valtuustoseminaarien muodossa ja luovu salkku täydentynyt sen jälkeen. Korjauksia on toteutettu mm. kirjastolla, OSAO:lla ja Hutun koululla. Isoimpana investointina on ollut uusi päiväkot.

Kaavoituksen, mittauksen ja muiden teknisten palveluiden osalta on toteutettu kunnan sisäisiä kaavapalavereita, kaavoitusten valmistelua sekä niistä tiedottamista. Asiantuntijapalveluiden kilpailutus on toteutettu vuonna 2025. Rakennusten, ympäristöterveyden sekä liikelaitosten osalta toiminta on ollut pääasiassa edellisvuoden mukaista. Rakennus- ja toimenpidelupia on myönnetty tavanomaisen käytännön mukaisesti ja joitakin poikkeamislupia haja-asutusalueille vapaa-ajan-asuntoihin.

Yksityisteiden peruskorjauksiin ei saatu Pohjanmaan ELY-keskuksen avustusta. Kunnan toimesta toteutettiin sorastuksia ja akuutteja korjauksia kunnan kustannuksella. Uutta tietä Hirsikankaan tonttikadut ja kevyen liikenteen väylä Siikaniemi - Teboil.

Liikunta-, ulkoiluharrastusmahdollisuudet ja -paikat ovat kunnassa lisääntyneet ja monipuolistuneet, kuten muun muassa Putaanmutkan liikuntavälineet Atiman viheralueella, koirapuisto ja katettu jääkiekkokaukalo. Lisäksi alakoulun pihalle on saatu uudet leikkivälineet. Liikuntapaikkojen määrä ja edelleen vaihtoehdot harrastamiselle ovat hyvällä mallilla. Tulevina vuosina on syytä käyttää harkintaa näiden investointien osalta.

Tarkastuslautakunnan johtopäätöksiä:

Tarkastuslautakunta ehdottaa, että tekninen lautakunta ottaisi kehitysvastuun toimitilaohjelman taloudellisesti kestävästä toteutuksesta varmistamiseksi investointilaskelman, disinvestointilaskelman ja investoinnin jälkiseurannan toimintatavasta/mallinnuksesta. Edellisestä ilmenee selkeästi kulloisenkin investoinnin tulos- ja rahoitusvaikutukset kuntatalouteen toteuttamisvuonna ja tulevina vuosina.

Tytäryhteisöt 2025

Kunnan tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 § tarkoitettu määräysvalta. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, joka vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti. Konsernivalvonnalla varmistetaan, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Konsernijohtoon ja kunnan edustajien tavoitteina tytäryhtiöiden valvonnassa on huolehtia, että tytäryhtiöt noudattavat kuntakonsernille hyväksytyjä konserniohjeita sekä ohjeistaa tarvittaessa kunnan edustajia muodostamaan kunnan kanta tytäryhtiöiden yhtiökokouksessa.

Tytäryhtiöiden hallituksissa toimiville kunnan edustajille on asetettu tavoitteeksi

- huolehtia, että tytäryhtiöiden hallitusten päätöksiä tehtäessä otetaan huomioon yhtiön edun lisäksi myös kunnan etu.
- olla tarvittaessa yhteydessä konsernijohtoon ennen asian ratkaisemista tytäryhtiön hallituksessa.

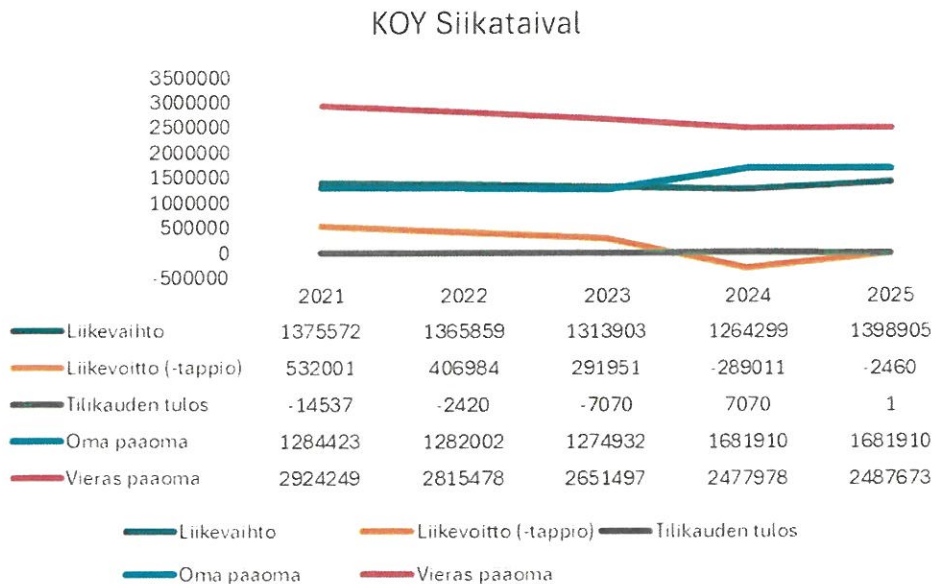
TILIKAUDEN TULOS	2021	2022	2023	2024	2025
KOY Siikataival	-14537	-2420	-7070	7070	1
KOY Koillismaakeskus	-7293	-5570	-8108	-101421	-1893364
KOY Taivalkosken Hallit	36249	36620	37193	34541	4186

Taulukko 5: Kunnan tytäryhtiöt tilikauden tulos 2021–2025.

Kiinteistö Oy Siikataival

Kiinteistö Oy Siikataival omistaa kiinteistöjä ja tarjoaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja paikkakunnalla. Vuoden 2025 talousarvion mukaan yhtiön toiminnallisena tavoitteena on asuntojen pitäminen asuttavassa kunnossa, ja tehdä huoneistoihin huoltokorjauksia asukasvaihtojen yhteydessä. Kiinteistöjen ja asuntojen tarkastuksia tehdään vuosittain ja asukaskyselyt tehdään kaikille

asukkaille kerran vuodessa. Keväällä 2025 on suoritettu kiinteistöjen kuntotarkastukset, joissa on todettu huomattavia korjaustarpeita. Metsärivi-kiinteistö on myyty.

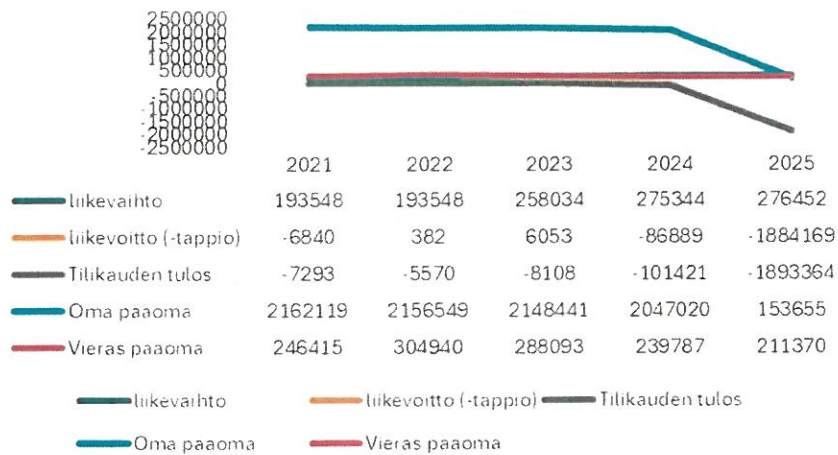

Taulukko 6: KOY Siikataival yhteenveto 2021–2025

Kiinteistö Oy Koillismaakeskus

Yhtiö on monitoimirakennus, jossa on kunnan uimahalli sekä hotelli- ja ravintolatilat, jotka on vuokrattu yksityiselle liikkeenharjoittajalle. Vuokrasopimus päättyi 30.4.2025. Vuoden 2025 toiminnallisena tavoitteena oli myydä KOY Koillismaakeskuksen hotellikiinteistö. Myyntiä on edistetty aktiivisesti koko vuoden 2025 ajan. Kunnanhallitus antoi 11.11.2025 omistajaohjauksena kiinteistön myynnin yhtiön hallitukselle. Myynti on toteutunut alkuvuonna 2026.

KOY Koillismaakeskus

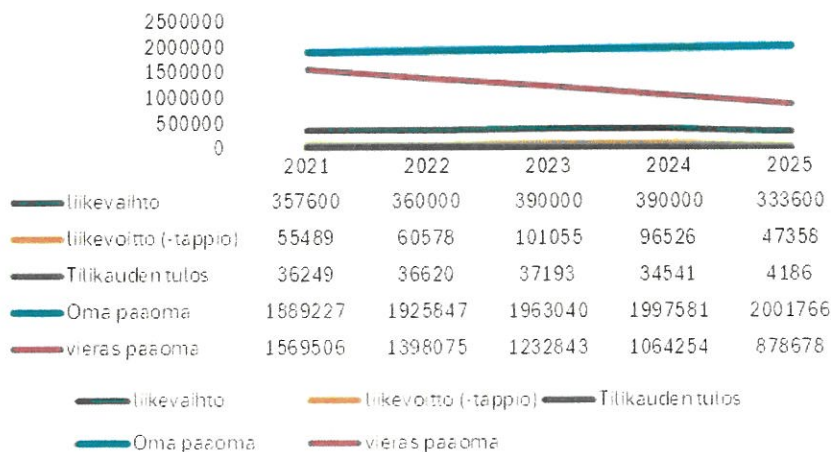

Taulukko 7: KOY Koillismaakeskus yhteenveto 2021–2025.

Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit

Yhtiö käsittää kiinteistörakennuksen, jonka tilat on vuokrattu Atlantia Works Oy:lle. Yhtiön toiminnallinen tavoite vuodelle on 2025 on edesauttaa vuokralaisen liiketoimintaa tarjoamalla toimivat, turvalliset ja kohtuuhintaiset tilat vuokralaisen käyttöön.

KOY Taivalkosken Hallit

Taulukko 8: KOY Taivalkosken Hallit yhteenveto 2021–2025.

Tarkastuslautakunnan johtopäätöksiä:

Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen, että käyttöomaisuuden hallintaa tulee jatkaa ja kehittää toimitilaohjelman toteuttamisella taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Yhteenveto vuoden 2025 arvioinnista

Vuodelle 2025 asetettuja tavoitteita on runsaasti, ja ne on pääasiassa saavutettu. Joidenkin tavoitteiden osalta mittarointi (1= kyllä, 0=ei) ja arviointi (värikoodit) ovat vaihtelevia. Mittariston ja värikoodien loogista tulkintaa varten olisi hyvä olla selitysosio tilinpäätöskertomuksessa.

Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta toteaa, että valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ja toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tämän kertomuksen annamme Taivalkosken kunnanvaltuustolle Kuntalain 121 §:n mukaisena arviona valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2025.

Taivalkoskella 3.6.2026

Taivalkosken kunnan Tarkastuslautakunta

Pasi Kivimäki
puheenjohtaja

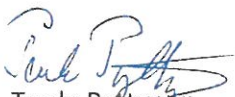
Paavo Käsmä
jäsen

Aira Kivelä
jäsen

Anu Lohilahti
jäsen

Tuula Pyttynen
varajäsen